

МОДЕЛЬ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ ПОШУКУ ІНФОРМАЦІЇ ЗА ВИЗНАЧЕНОЮ ТЕМАТИКОЮ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

На сьогоднішній день існує необхідність у вирішенні цілої низки питань, які стосуються функціонування інформаційно-пошукових систем. Головними з них є: розробка алгоритмів і способів раціонального пошуку й подальшої обробки інформації за визначеною тематикою та як наслідок створення на їх основі автоматизованої системи пошуку інформації (АСПІ) за визначеною тематикою у мережі Інтернет. АСПІ повинна підтримувати архів запитів, включати тезаурус, засоби перевірки орфографії та синтаксичного розбору мовного запиту. Для підвищення повноти пошуку можна використати тезаурус, у цьому разі до слів запиту додаються близькі їм слова із тезаурусу Майбутня АСПІ повинна враховувати різноманітні служби Інтернету, які привертають увагу аналітиків спеціальних служб, такі як пошукові системи, тематичні каталоги ресурсів, сайти новин, RSS-повідомлення та інформаційні агентства, які транслюють новини онлайн. Для досягнення цієї мети, першим кроком у створенні АСПІ є створення бази даних пошукових ресурсів, які є доступні в Інтернеті, з урахуванням їхніх особливостей щодо надання інформації за визначеною тематикою

Уточнення пошуку можливе при використанні тематичної класифікації ресурсів – векторів простору словника (термінів індексації) системи [1]. При цьому завдання полягатимуть у тому, щоб найкращим чином обрати такі ознаки та сформулювати правила, на основі яких буде прийматися рішення стосовно ресурсу до певної рубрики. Подальша робота АСПІ пов'язана з обробкою знайденого матеріалу. Для вирішення даного завдання необхідним етапом при створенні майбутньої системи є організація автоматичного реферування знайденої інформації.

Для візуалізації знайденої інформації з метою її подальшого аналізу доцільно використати технологію побудови семантичних мереж. Порівняння семантичних мереж різних текстів дозволяє встановити ступінь їх змістовної близькості, що може використовуватись для автоматичної класифікації документів за заданими рубриками, їх пошуку за подібністю заданого тексту, а також розбиття інформаційного масиву на класи документів близького змісту. Таким чином, модель АСПІ за визначеною тематикою в мережі Інтернет виглядатиме таким чином (рис. 1).

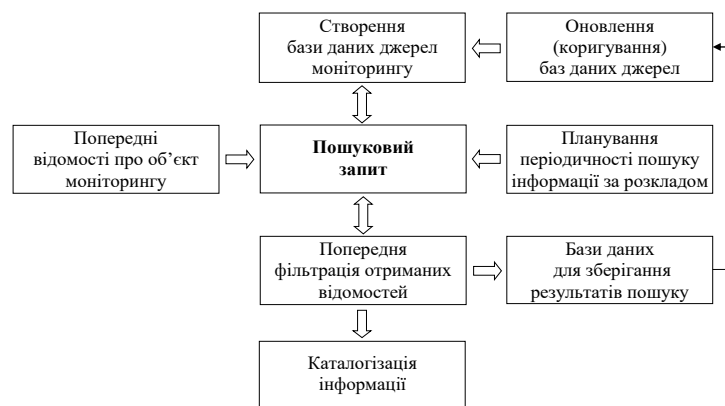

Рисунок 1 – Модель автоматизованої системи пошуку тематичної інформації у мережі Інтернет

Використання запропонованої моделі автоматизованої системи пошуку тематичної інформації у мережі Інтернет під час інформаційно-аналітичної діяльності у спеціальних підрозділах дозволить забезпечити оператора-аналітика засобами швидкого та ефективного пошуку різномірної інформації за об'єктами моніторингу, швидкого виявлення неявних зв'язків між об'єктами моніторингу та пов'язаними з ними фактами та подіями; проведення фіксації та візуалізації результатів аналітичних досліджень шляхом генерації дайджестів статей, фактів, формалізованих досьє, семантичних мереж та інших аналітичних звітів.

Список використаних джерел

1. Копина В.В., Шимчук Г.В. Пошукові системи та загальні принципи їх роботи// 36.наук.пр. до 100 річчя з дня заснування НАН України та на вшанування пам'яті І. Пулюя Тернопіль : 2018.С.203-204.
2. Сухий О. Л., Міленін В. М., Тарадайнік В. М. Алгоритми пошуку в інформаційних системах : методичні рекомендації. / Київ, 2015. 70 с.